

interview

A close-up portrait of a woman with long, wavy, light-blonde hair and blue eyes. She is wearing a dark blue jacket with a collar and a zipper. The background is a textured, light-colored wall, possibly made of stone or brick, with some green foliage visible on the right side. The lighting is bright and natural, suggesting an outdoor setting.

INTERVIEW MET SCHRIJFSTER
MARIËT MEESTER

Over de menselijkheid van een religieuze viering in Andalusië

In haar boek *De tribune van de armen* schildert ze een prachtig portret van Andalusië, focust op Málaga en zoomt in op de viering van de Goede Week: *Semana Santa*. Mariët Meester is een meester in het optekenen van het dagelijks leven. Ze vermengt haar scherpe observaties met verregaande historische wetenswaardigheden en overgeleverde feiten op zo'n manier dat een kleurrijk en tot het einde toe erg boeiend verhaal het resultaat is.

Tekst Else Beekman
Foto's Mariët Meester

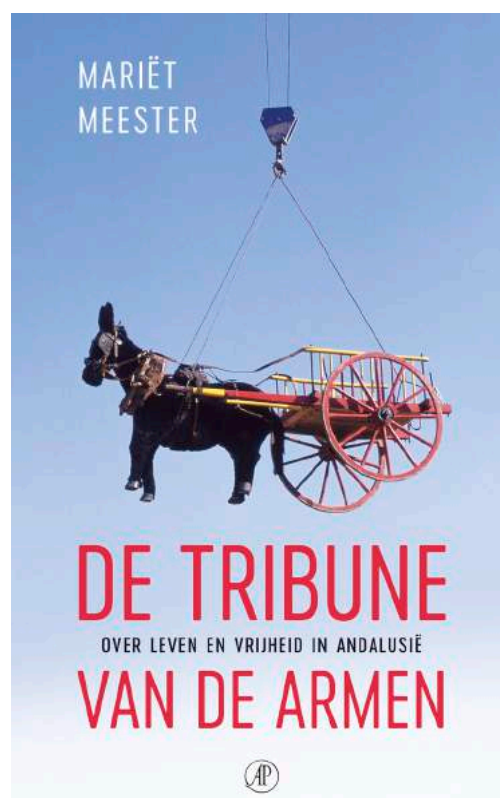
Voor wie in Andalusië woont of er langere tijd aaneengesloten leeft is het boek *De tribune van de armen*. Over leven en vrijheid in Andalusië een feest van herkenning, maar toch ook weer niet, omdat Mariët continue met zaken op de proppen komt die verrassen en verwondering wekken en tot dan toe nog onbekend waren. Net alsof hetgeen je latent wel wist pas helder naar de oppervlakte komt drijven met haar woorden. We spraken telefonisch over haar boek.

IN HET KORT

In 1985 vertrok ze samen met haar vriend naar Andalusië om er een paar maanden in het dorp Periana neer te strijken. Twee jaar later keren de twintigers terug om met een ezel van Sevilla naar Granada te trekken. Tijdens die tocht stuit Mariët op een berichtje over de *Semana Santa* in Málaga waarin gesproken wordt over een gevangene die jaarlijks door een van de broederschappen ritueel wordt vrijgelaten. Dit raadselachtige feit fascineert de in het Nederlandse gevangenisdorp Veenhuizen geboren en getogen schrijfster zo, dat ze zich decennia later in 2015 met haar vriend voor ruim een jaar in Málaga vestigt om het fenomeen te onderzoeken.

DE TRIBUNE VAN DE ARMEN

Het koppel strijkt neer in een appartement op niet zomaar een plek: het is een pleintje met een zeer eigen karakter met een bonte verzameling van bewoners. Het ligt net buiten de recent flink opgeknapte en opgepoetste binnenstad. Vanuit haar grote raam ziet Mariët het dagelijks leven van haar nieuwe buurtgenoten als een film aan zich voorbijtrekken en zegt daarover: 'Ik zit altijd graag op de tribune van de armen, zoals de titel van het boek aangeeft. Ergens waar je het echte leven meemaakt. Het is misschien wat minder luxe, maar je zit wel tussen de echte mensen.' Minder luxe was dat het plein in een wat moeilijke wijk ligt. 'Zo'n wijk waar je overdag mensen in pyjama ziet lopen en die dan op de binnenplaats een vuurtje stoken', aldus Mariët. 'Maar dat zijn natuurlijk ook de leukste wijken. Dat vind ik het mooie in Malaga, dat alles wat rommelig is, dat menselijke. Dat heeft de keerzijde dat het een beetje viezer is, maar het heeft ook wel iets ontspannends. Ik verlang daar gewoon heel erg naar terug vanuit Nederland.' Met het plein als

uitvalsbasis duikt ze onverschrokken in het thema van de mysterieuze vrijlating door de broederschap van El Rico, een van de veertig broederschappen die Málaga telt en ook meteen een van de oudste. Ze weet steeds verder door te dringen in de catacomben van een van Andalusië's meest wonderlijke tradities, die al 250 jaar standhoudt. Tegelijkertijd leert ze veel over de speciale viering van *Semana Santa* in Malaga.

UNDERCOVER EN OP AFSTAND

Dat dieper doordringen bij de broederschap ging beetje bij beetje, zo vertelt Mariët. 'Dat kostte wel wat moeite. Ik ben vaker in het broederschapshuis geweest dan ik in het boek beschrijf. Door er zo vaak te zijn, liet ik zien dat ik hen belangrijk vond en ging ik als het ware undercover. Bij andere boeken deed ik dat soms teveel. Dan werd ik echt een beetje familie van de mensen over wie ik schreef en dan kun je niet meer echt objectief schrijven. Misschien kijken de broeders er gek van op als ze het boek zouden kunnen lezen. Ik heb het een beetje antropologisch, sociologisch beschreven en niet, zoals zij wellicht dachten, religieus.' Op het pleintje waar ze woonde hield Mariët dezelfde afstand. Dat leerde ze van de lange periodes dat ze voor eerdere boeken die ze schreef in Roemenië verbleef en leefde tussen de Roma's. 'We kozen er dit keer voor om geen contact te leggen met de mensen in het sociale wooncomplex tegenover ons. Als je met iemand een relatie aangaat, dan kan dat ook mislopen.'

SEMANA SANTA ALS BINDMIDDEL

Die manier van schrijven maakt het boek nou juist zo aantrekkelijk. Juist door die afstand is Mariët in staat mensen en situaties heel rijk en filmisch te beschrijven. Al lezend wandel je aan de hand van de schrijfster door het dagelijkse reilen en zeilen in de stad en beleef je als het ware ook zelf hoe het is om een Semana Santa mee te maken en wat het voor haar betekent: 'Het is iets heel groots en veelomvattends. Voor de stad is Semana Santa echt een soort bindmiddel. Vijftien procent van de Malagueños is er gewoon direct bij betrokken. Het geeft ze identiteit. Zo van ik hoor bij die van El Rico of van de Gitanos. Ik vond het prachtig dat de Jezus in de processie van de Gitanos bruin is. Daar kunnen ze zich dan echt mee identificeren en hebben ze ook een eigen symbool. Tegelijkertijd is het ook gewoon kunst. De mensen maken met elkaar één groot massakunstwerk. Je mag het mooi vinden of lelijk of zelfs kitsch, maar de beelden en de entourage zijn wel goed gemaakt. Mensen doen het met elkaar. Het is een soort opera. Zoals ik ook in het boek omschrijf: een soort driedimensionale Matthäus Passion. Een lijdensverhaal dat je heel ruimtelijk en met al je zintuigen beleeft en dan ook met elkaar beleeft.'

ONUITROEIBARE TRADITIE

Wat ook opviel is dat er nog zoveel jonge mensen bij de processies zijn betrokken. Ze ziet de viering ook als een onuitroeibaar fenomeen. 'Het bestaat al zo ontegenwoordig lang. Ik vind het dan zo mooi als ik bijvoorbeeld in de bioscoop zit en dan zit er zo'n hippe jonge jongen naast me met zo'n baardje die nog snel even zijn mobiel checkt en dan zie je op het beginscherm een afbeelding van een Maagd. Terwijl Spanjaarden helemaal niet meer zo gelovig zijn. Ik heb cijfers gezien dat nog geen vijftien procent naar de mis gaat.' De viering van Semana Santa lijkt zo dus veel verder te gaan dan de religie waarop deze is gebaseerd. Tijdens Semana Santa werd de kerk in Andalusië als het ware binnestebuiten gekeerd en ging een verbinding aan met het leven van alledag', schrijft ze daarover treffend in haar boek. Mariët: 'Je ziet ook wel hoeveel jonge mensen nog meelopen. Ik denk dat het bijna onuitroeibaar is. Omdat iedereen die meedoet dan even ergens bijhoort. Dat je ook even belangrijk bent. Iedereen heeft in de aanloop er naartoe ook een taak. Werklozen hebben tijdelijk een baantje als verkeersregelaar enzo.'

GEVANGENEN ZIJN NET MENSEN

De schrijfster speurt verder naar het verhaal achter de vrijlating van de gevangene door de broederschap. Die speurtocht brengt haar naar de staatsgevangenis in Alhaurín de la Torre, ze woont de persconferentie bij waar bekend wordt gemaakt om welke gevangene het gaat en ze staat praktisch vooraan bij de daadwerkelijke vrijlating op het bordes van de kathedraal. Zelf groeide ze op in het gevangenisdorp Veenhuizen en leerde al vroeg dat gevangenen ook gewoon mensen zijn en ze helemaal niet zo van je verschillen als dat je denkt. 'Dat begrijpt men in Spanje ook nog net wat beter dan bij ons.' In Malaga ervaarde ze ook weinig kritiek vanuit de samenleving op het feit dat een gevangene met allerlei, niet eens zo lichte delicten op zijn kerfstok, gewoon weer terug de samenleving wordt ingestuurd.

Van boven naar beneden:

*Haar reis te ezel van Sevilla naar Granada
Uitzicht op het pleintje
Vrijlating van een gevangene*

MENSELIJKHEID

De schrijfster doorspekt haar boek met rake bespiegelingen over het leven in Andalusië. Het leven dat een extreem contrast vormt met het leven dat ze tijdens haar verblijf in Periana en de reis met het ezeltje in de jaren tachtig leerde kennen. Het begrip 'menselijkheid' keert in dit opzicht diverse keren terug. 'Het is in Malaga gemakkelijker om vrolijk te zijn. In de eerste plaats natuurlijk door de zon, maar ook door de ontspannen manier waarop mensen met elkaar omgaan. Mensen zijn niet zo wantrouwig. De basis in de omgang is meer vertrouwen en hier in Nederland is de basis meer wantrouwen.' Het valt Mariët ook op dat in Spanje gewoon alle generaties in hetzelfde café zitten. 'Dat vind ik fantastisch!', zegt ze enthousiast. Dat die gemoedelijkheid ook een keerzijde heeft, ziet ze ook. Zo leert ze dat je altijd zelf ergens heen moet gaan, anders bereik je in Andalusië niets.

Mensen nemen alles ook makkelijker zoals het is. Als de dingen zo waren als ze waren, en ze waren goed, waarom zou je er dan ingewikkelde theorieën over ophangen? concludeert ze in haar boek, nadat ze enkele keren tevergeefs vroeg naar het hoe en waarom van bepaalde zaken aan Spanjaarden.

'Ik hoopte dan op een soort filosofische onderbouwing en dat die gevangenisdirecteur ook zou vertellen wat het voor hem allemaal betekende, maar het was gewoon zo. Ik bleef dan vissen, maar er kwam nooit wat uit.'

Mariët hoopt zich spoedig weer in Málaga te kunnen vestigen om aan een roman te werken.

doe mee

blijf ook

UP TO DATE

Wil je op de hoogte blijven van de actualiteit en nieuwe berichten?
Schrijf je dan in op de nieuwsbrief van ESpecial Life.

- Surf naar www.especial-life.com/nieuwsbrief
- Volg ons op Facebook: ESpecial Life magazine en website
- Heb je een zoekertje, of zoek je iets heel bijzonders?
- ESpecial Life kan helpen via het geprinte magazine, via haar Facebook groep of via de nieuwsbrief. Stuur je vraag naar info@especial-life.com en wij proberen je te helpen.

Wil je adverteren in ESpecial Life?

- Dat kan via het geprinte magazine
- Dat kan via de website
- Dat kan via de nieuwsbrief
- Dat kan via Facebook

Contacteer Michel:
sales@especial-life.com

ESPECIAL life

HET MAGAZINE
AAN DE COSTA DEL SOL
VOOR BELGEN EN
NEDERLANDERS

Michel Lageirse

Sales
tel +34 630 99 26 88
sales@especial-life.com
www.especial-life.com
facebook.com/especiallife

**De tribune van de armen.
Over leven en vrijheid in
Andalusië**

Mariët Meester

Uitgeverij de Arbeiderspers
2017 | Literaire non-fictieEbook 13,99 euro
Paperback 19,99 eurowww.marietmeester.nl

SHUTTERS IN SPAIN
TECHNICAL WINDOW DRESSING
QUALIFIED & PROFESSIONAL TECHNICAL WINDOW DRESSERS ON THE COSTA DEL SOL
WE ARE EXPERTS ON INSTALLATIONS OF PLANTATION SHUTTERS ON THE COSTA DEL SOL
VENETIAN BLINDS
VERTICAL LOUVERS
PLANTATION SHUTTERS
ROLLER SHUTTERS
ROLLER BLINDS
CALL 881 055 383
www.shuttersinspain.com
info@shuttersinspain.com